

1957

Valdemar Grunnet 80 aar

*Denne tekst fra Lokalarkivet er ikke dateret og uden kildeangivelse.
Den følgende tekst fra 1963 "60 år bag jernstænger" er heller ikke nøjagtigt dateret.
Dette vil blive korrigeret efter nærmere undersøgelser.*

Mandag den 24. juni fylder urmager Vald. Grunnet, Vejen, 80 aar. Grunnet, der hører til byens gamle og velansete borgere, er opvokset på egnen. Hans far var en meget kendt hestehandler, der importerede russiske heste i stor stil og solgte dem paa markeder over Syd- og Vestjylland. Som ung mand maatte Valdemar Grunnet med paa disse markedsture for at holde styr paa de mange heste, og det kunne ofte være anstrengende. Hans helbred var ikke det bedste, og det blev derfor i samraad med faderen bestemt, at han skulle finde et andet erhverv. Han kom saa i urmagerlære hos en meget kendt mester i Slagelse, fra hvis værksted der i tidens løb er udgaaet mange dygtige urmagere.

Kort efter aarhundredskiftet etablerede Grunnet sig i Vejen. Byen var i sin vorden og var dengang delt i to dele, men Grunnet holdt sig til omraadet ved stationen i den tro, at det blev her, forretningsstrøget kom; det viste sig jo ogsaa at være rigtigt. Den første forretning indrettedes i ejendommen og flyttedes senere til den nuværende kiosk oven over den efterhaanden kendte "Sodavandskælder", og da bager Munk nogle aar senere byggede den efter tidens forhold flotte ejendom, Nørregade 9, fik Grunnet tilbudt butik og værksted her, og her har han drevet sit haandværk i over 50 aar. Som urmager og guldsmed blev Grunnet kendt over hele landsdelen, og alt som aarene er gaaet, er vægten i højere grad lagt paa den optiske virksomhed, hvor han har faaet en meget betydelig hjælp af datteren Vera Grunnet, der ogsaa er uddannet i dette fag.

Grunnet er, selv naar det finmekaniske i faget tages i betragtning, overordentlig fingernem, og han har hjulpet utallige mennesker med tekniske problemer. Til trods for det store opsving, som "brillerne" har taget - de er paa det sidste som bekendt ogsaa trængt ind paa høreapparaternes omraade - har Grunnet ikke svigtet det oprindelige i urmagerfaget. Han har bevaret kærligheden til det gamle haandværk og er trods de 80 aar en uhyre flittig mand, der fra morgen til aften sidder bøjet over arbejdsbordet og strides med de uendeligt smaa hjul og skruer, hvoraf navnlig moderne dameure bestaar.

Men Grunnets interesser har ikke blot været knyttet til faget og forretningen. Byens tarv har ogsaa altid ligget ham stærkt paa sinde, ligesom han helt fra de unge aar er gaaet stærkt op i fodboldspillet og har "staaet paa maal" i de tider, da grunden blev lagt til Vejens senere berømmelse. Grunnet er ogsaa en brav jæger og hundeven, og megen dybsindig tale er sikkert ført med hans efterhaanden mange firbenede venner, naar de sammen har gaaet den obligate morgentur. Maaske er det jægerens samhørighed med den fri natur, der har været medvirkende til at holde hans sind saa friskt. Grunnet kan passere sin firsaaersdag i fuld vigeur, og efter menneskelig beregning kan han udmærket have en aarrække foran sig endnu. Vi tror, det er med glæde, at naboer og venner i stort tal vil hejse flaget til Grunnets ære paa mandag.

Æresmedlem blandt Urmagerne

Urmager Vald. Grunnet, Vejen, er blevet udnævnt til Æresmedlem af Ribe Amts Urmager- og Optikerforening, som han har været med i siden Starten i 1909 og desuden været Revisor for i 45 Aar.

60 år bag jernstænger - fordi man var svagelig

1963 (*ultimo marts / primo april*) - Aktuelt - side 18

*Jubilæumssamtale med urmager V. Grunnet, Vejen,
der den 3. april har 60 års forretningsjubilæum*

Urmager og guldsmed Vald. Grunnet, Nørregade, Vejen, kan onsdag den 3. april fejre et sjældent jubilæum. Da er det 60 år siden, at han som ung mand begyndte forretning i Vejen, men skønt han om to måneder fylder 86 år, sidder han hver dag ved sit værkstedsbord og assisterer også ved ekspeditionerne, når datteren Vera har for travlt.

Vald. Grunnet er ikke så lidt af en markant personlighed. Han har sine bestemte meninger om alt og alle, og på mange områder tager han gerne en diskussion op, som han lige så gerne afslutter med konklusionen, at "det er noget skidt".

Startede med hestehandel

Vald. Grunnets første bekendtskab med Vejen - alvorligere set - stammer fra **1896**, hvor faderen, Johannes Grunnet, købte Vejengård og begyndte en omfattende handel med heste. Familien flyttede hertil fra Vamdrup, og denne farten omkring fra øst til vest med heste passede Vald. Grunnet udmærket. Det var et raskt liv, som samtidig fostrede den kærlighed til dyr, som aldrig har forladt ham siden.

Blev syg i Holstebro

- Men jeg var jo en svagelig og tynd splejs, som ikke kunne holde til de strabadser, fortæller Grunnet. Jeg blev engang syg i Holstebro, og så var det sket med hestene. Så kom jeg i urmagerlære hos Clausen i Holsted.

Tja, sådan noget skidt! At skulle sidde her resten af min tilværelse bag jernstænger for vinduerne - mig, som altid har haft med heste at gøre.

Kunne købe Nørregade 3 for 6.500 kroner

Grunnet begyndte først forretning i Nørregade 1, men flyttede kort efter til nr. 3 og endelig i **1907** til den nuværende forretning (*nr. 9*), som bager Munk opførte. I øvrigt fik Grunnet tilbudt Nørregade 3 - som dengang kun var opført i en etage - for 6.500 kr.

- Men hvordan skulle jeg kunne betale den husleje? Der var jo ingen - ? - dengang kun nogle få huse, et dige langs med hovedgaden, og i regnvejrperioder svømmede det hele.

Næh, det var ikke let at se dengang, hvordan det hele skulle udvikle sig. Jeg begyndte først at handle med ure og derefter også med briller. De var "dyre" dengang - 50 øre for et par briller med glas! Men det var heller ikke briller, som man kender i dag. Inden jeg optog forhandlingen af høreapparater, blev der foranstaltet en prøve - og jeg var nær faldet ned af stolen af forbavselse.

Et elektrisk eventyr

Det var også noget af et eventyr, da vi begyndte med elektrisk lys. Der var kun Svenning og et par nabohuse til ham, der havde elektrisk lys, men så kom Ingvarsten, som startede et elværk. Han havde kun en enkelt motor med et stort svinghjul.

Når vi sad her og arbejdede på værkstedet, havde vi i reserve nogle små batteripærer - for det elektriske skidt kunne godt finde på pludselig at forsvinde. Når det skete, startede vi alle i løb over for at hjælpe Ingvarsten med at trække svinghjulet, til motoren kom i gang igen.

Hotelejerens øjnede en mulighed

I radioens barndom blev jeg besat af at bygge radioapparater. Folk kom her - ? - og vi koblede den ene forstærker på efter den anden.

Da gamle hotelejer Hansen første gang lyttede til musik i mit radioapparat, spurgte han interesseret, om jeg troede, at det kunne blive så kraftigt, at man kunne danse efter det. Han øjnede muligheden for at spare musikken. Tja, det var allerede dengang ...

Lukkede "biksen", når der var marked

Ja, hvad folk har oplevet de sidste 50 år, er fantastisk. Nu er vore gamle håndmaskiner, hvorpå vi lavede alle reservedele selv, blevet overflødige. I dag kommer det færdigt ind ad døren. Men noget af den gamle hygge er forsvundet. Tænke sig, når der i gamle dage var marked i byen, så lukkede vi butikkerne - for selvfølgelig skulle vi alle til marked. Når de rejsende kom, skulle vi da "til kro's" for at afslutte forhandlingerne over "en lille en".

Nå, men det kan man jo heller ikke tåle mere. Man er ved at blive svag, men det er vinteren skyld i. Blot nogle få dage i den friske luft, så var man i orden igen. Nogle dage oppe ved sønnen - han har en lille lystgård oppe ved Randers - kan klare begreberne. Han har for resten købt nogle får i Ho, og de står hver aften uden for havedøren og følger fjernsynsprogrammet.

--- ? --- igen et med naturen - og det savner man ...

- ther

Denne artikel er skrevet af efter en fotokopi, hvor enkelte ord er ulæselige !